

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

החוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון, התשמ"ג – 1983 *

1. **איסור עישון**
- (א) לא יעשן אדם במקום המפורט בתוספת (להלן-מקום ציבורי).
 (ב) לא יחזיק אדם במקום ציבורי כל מוצר טבק או כלי לעישונו כשהם דלוקים; בחוק זה, "מוצר טבק" – כהגדרתו בחוק הגבלת הפרסומות והשיווק של מוצרי טבק, התשמ"ג-1983².
 (ג) שר הבריאות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת רשאי לשנות בצו את התוספת.
- 1A. **מטרה**
- מטרתו של חוק זה למנוע את העישון במקומות ציבוריים ואת חשיפת הציבור לעישון, הגורמת למוות, למחלות ולנכות.
2. **קביעת שלטים**
- (א) המחזיק למעשה של מקום ציבורי כבעלים, כשוכר או בכל אופן אחר (להלן – המחזיק), למעט מעלית לנשיאת בני אדם בבית מגורים, יקבע בו שלטים המורים על איסור העישון, ויחזיקם במצב תקין.
 (ב) יצרן או יבואן של מעלית המיועדת לנשיאת בני אדם בבית מגורים יקבע בה, לפני הכנסתה לשימוש, שלט המורה על איסור העישון במעלית.
 (ג) שר הבריאות יקבע בתקנות הוראות בדבר צורתם של השלטים, מספרם, גודלם, תוכנם, דרכי קביעתם, המקומות שבהם יותקנו והחובה להאירם.
- 2A. **חובות המחזיק של מקום ציבורי**
- (א) המחזיק של מקום ציבורי חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 1(א) ו-1(ב) בתחום המקום הציבורי שבהחזקתו.
 (ב) יראו את המחזיק של מקום ציבורי כמי שמילא אחר הוראות סעיף קטן (א), אם הוכיח כי עשה את כל אלה:
 (1) פנה לאדם המעשן או המחזיק סיגריה, סיגרילה, נרגילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים במקום ציבורי, בין בעצמו ובין באמצעות אחר מטעמו, לחדול מהמעשה האסור או נקט אמצעים סבירים כדי להבטיח מניעת עבירות לפי סעיף 1(א) ו-1(ב);
 (2) התלונן, בין בעצמו ובין באמצעות אחר מטעמו, בפני המפקח כמשמעותו בסעיף 7, על הפרת הוראות סעיף 1(א) או (ב), או עשה מאמץ סביר לעשות כן, אם על אף פעולתו כאמור בפסקה (1), נמשכה הפרת הוראה מההוראות האמורות.
 (ג) כל רשות מקומית תפרסם באתר האינטרנט שלה או בדרך אחרת, מספר טלפון שיהיה פעיל 24 שעות ביממה, לצורך הגשת תלונה למפקח לפי סעיף קטן (ב)(2).
- 2B. **איסור מאפרה במקום ציבורי**
- המחזיק של מקום ציבורי, לא יציב מאפרה במקום ציבורי שבהחזקתו, בהתאם למפורט בתוספת; בסעיף זה, "מאפרה" – כלי המיועד לשמש להשלכת אפר ושיירי מוצרי טבק לתוכו.
- היתר עישון בבית קולנוע**
- סעיף 3 – בוטל

² ס"ח התשמ"ג, עמ' 38.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

4. **עונשין**
(א) העובר על הוראות סעיפים 1 ו-2, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³ (בחוק זה – חוק העונשין).
- (ב) העובר על הוראות סעיפים 2 ו-2א, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.
5. **אחריות נושא משרה בתאגיד**
(א) נושא משרה בתאגיד שהוא המחזיק של מקום ציבורי (בסעיף זה – תאגיד), חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיפים 2, 2א ו-2ב בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין; בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על ניהול כוח האדם בתאגיד.
- (ג) נעברה עבירה לפי סעיף 2, 2א או 2ב, בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
- 5א. **שיעורי קנסות**
על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁴, רשאי שר המשפטים, בהסכמת שר הבריאות, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.
6. **קנסות לרשות מקומית**
קנסות ששלומו עקב הפעלת סמכותו של עובד של רשות מקומית בשל עבירה על חוק זה שנעברה בתחומה, יועברו לקופת אותה רשות מקומית.
- 6א. (א) ראש רשות מקומית יסמיך עובדים ברשות המקומית כמפקחים לענין חוק זה.
- (ב) רשות מקומית תדווח לשר הבריאות, במהלך חודש ינואר בכל שנה, על פעולות הפיקוח שנקטה בשנה שקדמה לה, לרבות מספר המפקחים שהוסמכו לפי סעיף קטן (א), לצורך דיווח שר הבריאות לפי סעיף 2 לחוק חובת דיווח בדבר הנזקים הבריאותיים הנגרמים מעישון מוצרי טבק, התשס"א-2000⁵.
7. **סמכות כניסה**
שוטר וכן עובד של רשות מקומית שראש הרשות המקומית הסמיכו לענין חוק זה (להלן – מפקח), רשאים להיכנס בכל עת סבירה לכל מקום ציבורי כדי לברר אם קוימו הוראות חוק זה והתקנות לפיו, ובלבד שלא ייכנסו למקום מן המקומות המפורטים בפסקאות 2, 4, 5 ו-6 של התוספת, אלא לאחר שהודיעו על כוונתם למחזיק של המקום, או למי שעובד שם.
8. **סמכות מפקח או סדרן לדרוש זיהוי**
(א) עישן אדם במקום ציבורי, או החזיק שם סיגריה, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים, לעיניו של מפקח או סדרן, רשאי המפקח או הסדרן לדרוש ממנו לזהות עצמו ואם סירב לעשות כן, רשאי הוא לעכב אותו באותו מקום עד לבוא שוטר, אך לא יותר מאשר שעה אחת.
- (ב) לענין סעיף זה, "סדרן" – מי שהבעל או המחזיק של מקום המפורט בתוספת מינהו להיות סדרן באותו מקום והוא עונד תג בולט המעיד על תפקידו ומציג תעודה על מינויו כסדרן.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁴ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 74.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

(ג) שר הבריאות יקבע בתקנות הוראות בענין סייגים למינוי סדרן, התעודה שתינתן לו, צורת התג ואופן ענידתו.

- (א) לענין סעיף זה, "עובד ציבור" – כל אחד מאלה:
- (1) עובד מדינה כהגדרתו בחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963⁶ (בסעיף זה – חוק שירות המדינה (משמעת));
 - (2) עובד רשות מקומית
 - (3) עובד גוף מבוקר שהוראות חוק שירות המדינה (משמעת), כולן או חלקן, הוחלו עליו לפי סעיף 75 בחוק שירות המדינה (משמעת).

(ב) שר הבריאות רשאי להסמיך עובד ציבור להיות סדרן ממונה בבית חולים, על פי בקשה של הבעל או המחזיק של בית החולים, ובלבד שעובד הציבור מונה להיות סדרן לפי הוראות סעיף 8(ב) (בחוק זה – סדרן ממונה)

- (ג) לא יסמיך שר הבריאות סדרן ממונה, אלא אם כן מתקיימים בו גם כל אלה:
- (1) הוא תושב ישראל שמלאו לו 21 שנים;
 - (2) משטרת ישראל לא הודיעה לשר הבריאות בתוך 30 ימים ממועד קבלת פרטי המועמד, כי היא מתנגדת למינויו כסדרן ממונה מטעמים הנוגעים לשלום הציבור וביטחונו לרבות מפאת עברו הפלילי;
 - (3) הוא סיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך מוכר כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949⁷ או המציא אישור ממשרד החינוך על השכלה כללית שוות ערך לכך;
 - (4) הוא שולט בשפה העברית;
 - (5) הוא קיבל הכשרה מתאימה, לרבות בתחום הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, בהתאם לכללים שקבע שר הבריאות באישור השר לביטחון הפנים.

(ד) שר הבריאות רשאי לקבוע תנאי כשירות נוספים להסמכתו של סדרן ממונה, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, בתחום הסמכויות המסורות לו.

(ה) היה לסדרן ממונה יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירה לפי סעיף 1, לנגד עיניו, בתחום בנין בית החולים, רשאי הוא למסור לו הזמנה שבה יואשם האדם באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את הקנס במקום להישפט על העבירה האמורה, בהתאם להוראות פרק ז' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁸.

(ו) מנהל בית החולים יעביר לשר דוח שנתי בדבר הקנסות שהוטלו בבית החולים במהלך השנה, מספר התלונות שהוגשו כנגד סדרנים ממונים בבית החולים במהלך השנה, תמציתן וכמה מהן נמצאו מוצדקות.

- (א) נהג של כלי רכב שהעישון בו אסור לפי הוראות חוק זה רשאי לאסור כניסת אדם המעשן או המחזיק סיגריות, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים, לכלי הרכב.
- (ב) עישן אדם בכלי רכב כאמור, או החזיק בו סיגריות, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים, לעיניו של הנהג, רשאי הנהג לדרוש ממנו לזהות עצמו ואם סירב לעשות כן, רשאי הוא לעכב

8.א. סדרן ממונה
בבית חולים

9. סמכות נהג

⁶ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50

⁷ ס"ח התש"ט, עמ' 278

⁸ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43

מדינת ישראל

STATE OF ISRAEL

אותו בכלי הרכב עד לבוא שוטר, אך לא יותר מאשר שעה אחת
וכן רשאי הוא להסיע אותו בכלי הרכב לתחנת המשטרה
הקרובה.

שמירת הוראות 10. הוראות חוק זה באות להוסיף על כל הוראה בדבר איסור עישון שנקבעה בכל דין ולא לגרוע ממנה.

דין המדינה 11. הוראות סעיפים 2(א), 2 ו-2ב יחולו גם על המדינה, למעט על כוחות הביטחון כמפורט להלן, ואולם הוראות לפי הסעיפים האמורים, ייקבעו בשינויים המחוייבים, לענין –

- (1) צבא הגנה לישראל – בפקודות הצבא, כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;⁹
- (2) משטרת ישראל – בפקודות משטרת ישראל כהגדרתן בפקודות המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971;¹⁰
- (3) שירות בתי הסוהר – בפקודות השירות כהגדרתן בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971;¹¹
- (4) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה או משרד הביטחון, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה – בהוראות פנימיות;
- (5) מפעלים הנכללים בצו שהוציא שר הביטחון לפי פרט 3 לתוספת הראשונה בחוק להסדרת הבטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998¹² – בהוראות פנימיות."

מקום ציבורי שהמחזיק בו הם כוחות הביטחון 11א. לגבי מקום ציבורי שהמחזיק בו הם כוחות הביטחון המנויים בפסקאות (1) עד (5) שבסעיף 11, לא יחולו הוראות סעיפים 7, 8 ו-9, ואולם הוראות בדבר אכיפת האיסור שבסעיף 1 במקום ציבורי כאמור, ייקבעו לענין כוחות הביטחון כאמור באופן המפורט בהתאמה באותן פסקאות.

תיקון חוק בתי המשפט 12. בחוק בתי המשפט, התשי"ז – 1957, בסוף התוספת השניה יבוא:
18. חוק הגבלת העישון במקומות ציבוריים, התשמ"ג – 1983.

ביצוע ותקנות 13. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו לרבות תקנות לביצועו לרבות תקנות בדבר דרכי פיקוח על ביצועו.

תחילה 14. תחילתו של חוק זה ביום כ"ח בשבט התשמ"ד (1 בפברואר 1984).

תוספת

(סעיף 1)

1. אולם המשמש דרך כלל לבית קולנוע, לתיאטרון, להופעות, קונצרטים, לאופרה או למחול וכן חדר או אולם המשמש לדיון, להרצאה או לשיבות, וכן המסדרונות והאכסדרות, למעט חדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בהפסקות בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ששטחו אינו עולה על רבע מהשטח שהוקצה לציבור להמתנה בהפסקות, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום; אין בהוראות פרט זה, או פרטים אחרים בתוספת

⁹ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

מדינת ישראל STATE OF ISRAEL

- זו, כדי לגרוע מאיסור עישון מכוח כל דין או כדי למנוע מבעל המקום או המחזיק בו לאסור את העישון במקום.
2. כל מקום בבנין של בית חולים או מרפאה, לרבות באזור הכניסה או היציאה לבנין, בטווח של 10 מטר מהדלת.
3. החלק הפתוח לציבור בבית מרקחת.
4. אולם קריאה וחדר קריאה בספריה הפתוחה לציבור, חוץ מן המקומות שהוקצו בידי הנהלת המקום שבהם יהיה העישון מותר, אם הוקצו, ובלבד שיש בהם סידורי אוורור תקינים והעישון בהם אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום.
5. כל מקום במוסד חינוך לרבות חצר המוסד, מגורי תלמידים וכן באזור הכניסה או היציאה, בטווח של 10 מטרים מהכניסה או היציאה.
- 5א. כל מקום בבנין המשמש מוסד להשכלה גבוהה או מוסד לחינוך על-תיכוני, שתלמידיו בגיל העולה על 18 שנים, לרבות מגורי תלמידים ולמעט חדר נפרד לחלוטין, שהקצתה לעישון הנהלת המוסד, אם הקצתה, וחדר מגורים שבו גר רק מעשן, ובלבד שיש בהם סידורי אוורור תקינים והעישון בהם אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום, וכן למעט חדרי ההנהלה וחדרי הסגל שחל עליהם פרט 15.
6. מעלית לנשיאת בני אדם.
7. אוטובוס וזוטובוס; בפרט זה, "אוטובוס" ו"זוטובוס" – כהגדרתם בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן – תקנות התעבורה).
8. מונית, בעת שיש בה נוסעים; בפרט זה, "מונית" – כמשמעותה בתקנות התעבורה.
9. רכבת, לרבות רכבת מקומית; לענין פרט זה ופרט 9 "רכבת" ו"רכבת מקומית" – כהגדרתן בסעיפים 1 ו-46 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972.
- 9א. תחנת אוטובוס מקורה, לרבות בסככה וכיוצא בזה, ותחנה מרכזית כהגדרתה בפקודת התעבורה, למעט חדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום.
- 9ב. תחנת רכבת, לרבות רציף, למעט אזור שהוקצה לעישון בקצה הרציף וחדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום, וכן תחנה של רכבת מקומית.
- 9ג. רכב המשמש להוראת נהיגה, כמשמעותו בתקנות התעבורה, בעת שיש בו תלמיד נהיגה.
10. חנות.
11. מסעדה, מזנון, בית קפה, לרבות כל בית אוכל, בית משקה, מועדון, דיסקוטק או מקום אחר שבין עיסוקיו הגשת מזון או משקאות אחר (כולם להלן – בית אוכל), למעט חדר נפרד לחלוטין, אם קיים, שהוקצה לעישון בידי הנהלת בית האוכל במפורש, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של בית האוכל ושטחו אינו עולה על רבע של השטח הפתוח לציבור. הוראות פרט זה יחולו גם על אזור הנמצא מחוץ למבנה בית האוכל ומשמש אותו (להלן – אזור), למעט חלק של האזור שהוקצה לעישון בידי הנהלת בית האוכל, אם הוקצה, ובלבד שאותו חלק של האזור שהוקצה לעישון אינו מקורה בדרך כלשהי, ומתקיים לגביו

מדינת ישראל

STATE OF ISRAEL

אחד מאלה :

- (1) שטחו אינו עולה על 15 מ"ר ; או
- (2) שטחו רציף ואינו עולה על רבע של שטח הישיבה מחוץ למבנה ושאר האזור שמור ללא מעשנים וסומן בבירור שהעישון בו אסור.
12. חדר או אולם פתוח לציבור המשמש לפעילות גופנית או לספורט, לרבות בריכת שחייה.
- 12א. בריכת שחיה שאינה במבנה, לרבות החצר שלה.
- 12ב. אצטדיון ספורט, למעט במקומות שהוקצו לעישון בידי הנהלת האצטדיון, אם הוקצו, כמפורט להלן :
- (1) שני אזורים נפרדים של מושבים, ובלבד שמספר המושבים בהם אינו עולה על רבע ממספר המושבים באצטדיון כולו.
- (2) חדר נפרד לחלוטין ששטחו אינו עולה על רבע מהשטח שהוקצה לציבור להמתנה בהפסקות, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של האצטדיון.
13. גן ילדים, מעון ילדים או בית ילדים.
14. חדר או אולם הפתוחים לציבור בבנק, בבית דואר או בסוכנות דואר או במקום אחר המשמש לקהל, לרבות חדר מדרגות ומעבר, או חדר, אולם או מסדרון המשמש להמתנה, למעט חדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום.
15. מקום עבודה, למעט חדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, לאחר התייעצות עם העובדים, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של הבנין ואין עובדים בו או נמצאים בו אנשים שהם או חלק מהם אינם מעשנים ; לענין חוק זה, "מקום עבודה" - כל מקום בבנין שעובדים בו אנשים ושאינו משמש למגורים ולרבות מקום כאמור שמי שמבצע בו עבודה הוא במסגרת שירות בכוחות הביטחון המנויים בפסקאות (1) עד (5) שבסעיף 11.
- 15א. כל מקום במשרד ממשלתי.
16. השטח הפתוח לציבור בקניון, למעט בית עסק המפורט במקום אחר בתוספת זו ולמעט חדר עישון נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום.
17. אולם שמחות, למעט חדר נפרד לחלוטין, אם קיים, שהוקצה לעישון בידי הנהלת אולם השמחות במפורש, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של אולם השמחות ושטחו אינו עולה על רבע של שטח הפתוח לציבור ; הוראות פרט זה יחולו גם על אזור הנמצא מחוץ למבנה אולם השמחות ומשמש אותו (להלן – אזור), למעט חלק של האזור שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ובלבד שאותו חלק של האזור שהוקצה לעישון אינו מקורה בדרך כלשהי, לרבות בסככה וכיוצא בזה, ושטחו רציף ואינו עולה על רבע ממקומות הישיבה באזור, ושאר האזור שמור ללא מעשנים וסומן בבירור שהעישון בו אסור.
18. גן אירועים, וכן אזור הנמצא בחוץ למבנה ומשמש את גן האירועים (להלן – אזור), למעט חלק של האזור שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ובלבד שאותו חלק של האזור שהוקצה

מדינת ישראל STATE OF ISRAEL

- לעישון אינו מקורה בדרך כלשהי, לרבות בסככה וכיוצא בזה, שטחו רציף ואינו עולה על רבע ממקומות הישיבה באזור ושאר האזור שמור ללא מעשנים וסומן בבירור שהעישון בו אסור.
19. מקלט ציבורי ומחסה ציבורי כהגדרתם בסעיף 11 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א – 1951.
20. כל מקום בבניין של בית כנסת, כנסייה, חילוה או מסגד ובחצר שלו, למעט אזור נפרד בחצר שהוקצה לעישון, אם הוקצה, בידי הנהלת המקום, ובלבד שאותו חלק של האזור שהוקצה לעישון אינו מקורה בדרך כלשהי, לרבות בסככה וכיוצא בזה, שטחו רציף ואינו עולה על רבע מהחצר ושאר החצר שמור ללא מעשנים וסומן בבירור שהעישון בו אסור.
21. כל מקום בבניין של מרכז תרבות נוער וספורט (מתני"ס) או של תנועת נוער.
22. כל מקום בבית אבות או דיור מוגן, למעט בחדר מגורים, ובלבד שלא גר בו מי שאינו מעשן, ולמעט חדר נפרד לחלוטין שהוקצה לעישון בידי הנהלת המקום, אם הוקצה, ובלבד שיש בו סידורי אוורור תקינים והעישון בו אינו גורם למטרד בחלקים אחרים של המקום.

* מעודכן ליום 07.02.2016